

Brhad Bhagavatamrta, II dalis, 194 tekstas
paramātmā para-brahma
sa eva parameśvara
ity evam eṁ ām aikyena
sajātīya-bhidā hatā

Aukščiausiasis Viešpats yra taip pat Aukščiausioji Siela ir Aukščiausiasis Brahmanas. Kadangi šie trys yra viena, nelieka vietos sajātīya skirtumui Aukščiausiajame.

Komentaras: ir impersonalistai ir Aukščiausio Viešpaties bhaktai Vedas laiko tobulu autoritetu. Tačiau, kai Vedų upanišados skelbia, kad Aukščiausiajame nėra dualumo, personalistai ir impersonalistai tai supranta priešingai. impersonalistams advaita-vādžiams, Brahmano vienovė reiškia, kad visi pavidalai ir visa įvairovė yra iliuzija. Tačiau Vaišnavų požiūriu, nors Aukščiausiasis yra vienas, Jis yra kupinas įvairovės. Kaip taip gali būti Vedos dabar paaiškina Gopakumārui. Jos pradeda dviem posmais, kurie kalba apie tai, kad Aukščiausiajame nėra skirtumų. Galima analizuoti dviejų tipų skirtumus: sajātīya ir vijātīya. Panašūs dalykai, kaip du žmonės, skiriasi kaip individai. Tai vadinama sajātīya-bheda, skirtumas tarp tos pačios kategorijos narių. Nepanašūs dalykai, pvz. žmogus ir karvė, skirtingi dėl vijātīya-bheda - skirtumo tarp skirtingų kategorijų narių. Taigi, kadangi jėvos yra Brahmano pasireiškimas, o taip pat iš ankstesnių posmų girdėjome, kad jėvos kaip individai visada skiriasi, kas nors gali paprieštarauti: štai mes, žvelgiantys į Brahmaną, tai jau yra sajātīya skirtumas. Tai yra, dabar atrodo, jog Brahmanas sudarytas iš tos pačios kategorijos narių, kurie skiriasi vienas nuo kito. Bet tai neturi prasmės, nes tai prieštarauja pačiai Brahmano prigimčiai, kuri pagal autoritetingų Upaniṣadų apibrėžimą yra ekam (absoliučiai viena) ir advayam (neturinti savyje jokių skirtumų). Štai toks momentas. Tačiau kokių būdu, Aukščiausiasis neturi jokio dualizmo - sajātīya ir vijātīya, kaip teigia formulė ekam advayam, visai kitaip parodoma šiame ir kitame posmuose. Nepaisydami akivaizdžios mus supančio pasaulio įvairovės, impersonalistai ekam advayam konstruoja pačia griežčiausia pažodine prasme, sakydami kad dualumas visiškai neegzistuoja. Tačiau tikroji prasmė, kurią Vedos suteikia šiems žodžiams, labiau atitinka mūsų bendrą patirtį. Kokių būdu Brahmanas yra ekam - tai yra neturi sajātīya skirtumų - geriausia suprasti štai tokiu būdu: Impersonalus Absoliutas (para-brahma), jėvų viduje esantis valdovas (paramātmā) ir Aukščiausias Dievo Asmuo (parameśvara) yra viena Absoliuti Tiesa. Tarp šių trijų nėra skirtumo. Kai šis Aukščiausiasis Absoliutas, Dievo Asmuo, toliau išskleidžia save į nesuskaičiuojamus pavidalus - guṇa-avatārus, līla-avatārus ir pan. - atrodo, kad šie avatārai skiriasi vienas nuo kito, tačiau iš tiesų tai vienas ir tas pats asmuo. Nepaisant išoriškos išvaizdos, visi neriboti Jo pasireiškimai niekada netampa menkesni nei Jis visas. Todėl bet kokie bandymai neribotus Dievo pasireiškimus analizuoti kaip skirtingus vienos kategorijos narius yra pasmerkti žugti. Tačiau Brahmanas savo energijas skleidžia taip pat ir baigtinių gyvų būtybių pavidalu. Apie tai kalbama kitame posme.

Brhad Bhagavatamrta, II dalis, 195 tekstas

sadā vaijātyam āptānā
jīvānām api tattvata
a śatvenāpy abhinnatvād
vijāṭīya-bhidā m tā

Jīvos turi savo pačių tapatybes, kurios skirtingos nei Aukščiausiojo. Bet jos yra Aukščiausiojo dalys, ir negali egzistuoti atskirai nuo Jo, todėl vijāṭīya skirtumas taip pat atmetamas.

Komentaras: Šis posmas iš tikrųjų pagrindžia, kad Brahmanas yra advayam, be jokių dualybių. Taip, tai tiesa, kad jīvos priklauso kitai kategorijai nei Brahmanas - kategorijai objektų turinčių baigtinį dydį. Šia prasme jos skiriasi nuo Brahmano. Bet kitais atžvilgiais, jos nesiskiria nuo Jo: Jos sklinda iš tos pačios gyvybės jėgos, iš kurios sudaryta aukščiausia Brahmano asmenybė, ir be to jos yra neatsiejamos Jo dalys, todėl natūralu, kad jos turi daug Jo savybių. Tad nors jos yra individualios ir tokiomis liks amžinai, jos nėra visiškai atskiros nuo Absoliutaus Brahmano, Aukščiausiojo Asmens.